EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 15.2.2011
COM(2011) 70 definitief

ADVIES VAN DE COMMISSIE

over het ontwerp-besluit van de Europese Raad tot wijziging van artikel 136 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met betrekking tot een stabiliteitsmechanisme voor de lidstaten die de euro als munt hebben

ADVIES VAN DE COMMISSIE

over het ontwerp-besluit van de Europese Raad tot wijziging van artikel 136 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met betrekking tot een stabiliteitsmechanisme voor de lidstaten die de euro als munt hebben

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 48, lid 6, tweede alinea,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De Belgische regering heeft op 16 december 2010 overeenkomstig artikel 48, lid 6, eerste alinea, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), bij de Europese Raad een voorstel ingediend tot toevoeging aan artikel 136 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) van een nieuw lid krachtens welk de lidstaten die de euro als munt hebben, een stabiliteitsmechanisme kunnen instellen dat, indien zulks onontbeerlijk is, moet worden geactiveerd teneinde de stabiliteit van de eurozone in haar geheel te waarborgen en krachtens welk de verlening van financiële steun, indien vereist, uit hoofde van het mechanisme aan stringente voorwaarden gebonden zal zijn.

(2) Tijdens zijn bijeenkomst van 16 en 17 december 2010 is de Europese Raad overeengekomen dat het VWEU moet worden gewijzigd met het oog op de instelling van een dergelijk Europees stabiliteitsmechanisme door de lidstaten uit de eurozone.

(3) Daartoe heeft de Europese Raad de tekst goedgekeurd van een ontwerp-besluit tot wijziging van het VWEU en besloten om onmiddellijk de vereenvoudigde herzieningsprocedure van artikel 48, lid 6, VEU te initiëren.

(4) Bij brief van 20 december 2010 heeft de voorzitter van de Europese Raad de Commissie om advies verzocht.

(5) Het door de Europese Raad aangenomen ontwerp-besluit voegt aan artikel 136 VWEU een lid 3 toe dat bepaalt dat de lidstaten die de euro als munt hebben, een stabiliteitsmechanisme kunnen instellen dat, indien zulks onontbeerlijk is, moet worden geactiveerd teneinde de stabiliteit van de eurozone in haar geheel te waarborgen en krachtens welk de verlening van financiële steun, indien vereist, uit hoofde van het mechanisme aan stringente voorwaarden gebonden zal zijn.

(6) Dit nieuwe lid, dat deel zal uitmaken van de bepalingen van het VWEU die gelden voor de lidstaten die de euro als munt hebben, bevestigt dat het rechtskader van de Unie er zich niet tegen verzet dat de lidstaten die de euro als munt hebben een permanent stabiliteitsmechanisme invoeren dat het mogelijk maakt de nodige financiële steun te verlenen.

(7) De eurogroep heeft tijdens haar bijeenkomst van 28 november 2010 overigens een verklaring afgelegd over de algemene kenmerken van het toekomstige mechanisme en deze zijn door de Europese Raad goedgekeurd.

(8) In het onderhavige advies wil de Commissie allereerst het door de Europese Raad goedgekeurde ontwerp-besluit onderzoeken in het licht van de voorwaarden voor het gebruik van de vereenvoudigde herzieningsprocedure, en vervolgens zich uitspreken over de inhoud van de wijziging van het Verdrag.

(9) In de eerste plaats is de Commissie van mening dat is voldaan aan de voorwaarden om van de vereenvoudigde herzieningsprocedure van artikel 48, lid 6, VEU gebruik te maken.

(10) Enerzijds heeft de voorgestelde wijziging betrekking op een bepaling uit het derde deel van het VWEU dat betrekking heeft op het beleid en intern optreden van de Unie. De Commissie merkt bovendien op dat deze wijziging noch direct noch indirect van invloed is op de andere delen van het VWEU.

(11) Anderzijds is deze wijziging niet van invloed op de bevoegdheden die in de Verdragen aan de Unie zijn toegedeeld. Er wordt immers geen nieuwe rechtsgrondslag gecreëerd om het mogelijk te maken dat de Unie een maatregel neemt die vóór de wijziging van het Verdrag niet mogelijk was. Volgens het ontwerp-besluit wordt het permanent stabiliteitsmechanisme rechtstreeks ingesteld door de lidstaten die de euro als munt hebben.

(12) Evenmin beperkt het ontwerp-besluit de aan de Unie en haar instellingen toegedeelde bevoegdheden. Met name kan geen afbreuk worden gedaan aan de specifieke solidariteitsmechanismen waarin de artikelen 122 en 143 VWEU voorzien in geval van moeilijkheden of ernstig dreigende moeilijkheden in een lidstaat, noch aan de bevoegdheden van de Unie op het gebied van coördinatie van en toezicht op het economisch en financieel beleid van de lidstaten in het algemeen en van de lidstaten die de euro als munt hebben in het bijzonder.

(13) Met betrekking tot dit laatste aspect heeft de Commissie op 29 september 2010 een ambitieus wetgevingspakket voorgesteld waarmee wordt beoogd de economische governance met name in de eurozone krachtig te versterken en zij prijst zich gelukkig met de politieke steun die de Europese Raad aan dit pakket heeft verleend. De wereldwijde economische en financiële crisis heeft de noodzaak aangetoond en vergroot om het voor de economische en monetaire Unie (EMU) ingestelde kader te versterken om de macro-economische stabiliteit en houdbare overheidsfinanciën te waarborgen. Deze versterking vereist een nauwere coördinatie van het economisch en begrotingsbeleid van de lidstaten in de eurozone, hetgeen als centrale doelstelling ten grondslag ligt aan het wetgevingspakket van de Commissie dat thans in het Europees Parlement en de Raad wordt besproken. Deze doelstelling is ook erkend en uitgewerkt in het eindrapport dat de door de voorzitter van de Europese Raad voorgezeten werkgroep in oktober 2010 aan de Europese Raad heeft voorgelegd.

(14) De economische governance onder leiding van de Unie binnen de eurozone zal zo de basis vormen waarop het toekomstige stabiliteitsmechanisme noodzakelijkerwijs zal moeten stoelen. De stringente voorwaarden waaraan zoals voorzien de verlening van elke steun door het mechanisme zal worden onderworpen, zullen moeten worden

gebaseerd op de op het niveau van de Unie vastgestelde richtsnoeren teneinde te kunnen bijdragen tot de goede werking van de EMU. De Commissie zal alle nodige intiatieven, van wetgevende of andere aard, nemen om de samenhang te verzekeren tussen dit toekomstige mechanisme en de economische governance die de Unie met name binnen de eurozone uitoefent, met inachtneming van de door het Verdrag aan de Unie en haar instellingen toegekende bevoegdheden.

(15) In aanvulling op deze versterkte economische governance vraagt de versterking van het kader van de EMU ook om de invoering van een krachtig institutioneel en financieel mechanisme om het hoofd te bieden aan feitelijke of ernstig dreigende moeilijkheden in een of meer van de lidstaten in de eurozone. De gebeurtenissen van 2010 hebben het gevaar van besmetting aangetoond dat zich kan voordoen zodra een lidstaat in de eurozone het slachtoffer wordt van ernstige financiële moeilijkheden. Ook al zijn er snel tijdelijke oplossingen gevonden kunnen worden in de vorm van de invoering van het Europees financieel stabilisatiemechanisme en de Europese faciliteit voor financiële stabiliteit ondersteunt de Commissie toch voluit het beginsel van een permanent mechanisme,

BRENGT EEN GUNSTIG ADVIES UIT:

over het ontwerp-besluit van de Europese Raad tot wijziging van artikel 136 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met betrekking tot een stabiliteitsmechanisme voor de lidstaten die de euro als munt hebben

Dit advies wordt aan de Europese Raad voorgelegd.